

С. М. Віничук

Лапінський Михайло Микитович

ЛАПІНСЬКИЙ Михайло Микитович (06. 06. 1862, с. Смолигівка, нині Ріпкин. р-ну Черніг. обл. – 14. 06. 1947, Буенос-Айрес) – лікар-невролог. Доктор медицини (1897), професор (1904). Закін. Університет св. Володимира у Києві (1891), де 1893–95 був стипендіатом на каф. нерв. і душев. хвороб, 1903–18 працював завідувач кафедри нерв. хвороб. 1901 заснував фізіотерапевт. санаторій у Києві (діяв до 1919). Удосконалював знання у клініках Парижа й Берліна. 1918 емігрував до Відня, згодом – до Загреба. Організував при Загреб. університеті мед. факультет та каф. нерв. і душев. хвороб (очолював її 1921–28). Згодом викладав на мед. факультеті Університету Белграда. 1931–34 – керівник клініки рос. місії Червоного хреста в Белграді. Вивчав питання клініч. неврології та патол. морфології нерв. системи, зокрема дегенерацію і регенерацію периферич. нервів, гістологію процесу відновлення нерв. волокон під час зближення пошкоджених частин нерв. стовбура. Описав деякі форми нерв. закінчень в адвентації артерій кінцівок, віддалені больові синдроми при захворюваннях органів малого таза. Обґрунтував вчення про вісцерорефлекторну патологію нерв. системи, довів наявність вісцеровазомотор. рефлексів. Уперше в світі встановив, що стан рефлексів у паралізов. частині тіла при тотал. розриві спин. мозку взаємопов'яз. з характером травми і хронол. фактором, чим спростував закон англ. невролога Г.-Ч. Бастіана про стійке випадіння відповід. рефлексів при анатом. перерізуванні спин. мозку. Низку праць присвятив проблемам гідротерапії. Розробив метод гідравліч. масажу, конструкцію ванн для підвод. і надвод. масажу.

Основні праці

К вопросу о строении капилляров мозговой коры. К., 1903; Клинические и диагностические особенности идиопатической невралгии лица. С.-Петербург, 1911; О развитии личности у женщин. К., 1915; Роль печени в этиологии болезней нервной системы // ЖНП им. К. 1927. № 2; Боль и ее сосудистый механизм // Зап. Рус. науч. ин-та в Белграде. 1932. Вып. 6; К вопросу об участии стриарной системы в механизме неврастении // Там само. 1935. Вып. 10.

Рекомендована література

1. Маньковский Б. Н. К истории кафедры нервных болезней (О Лапинском М. Н.) // Сто лет Киев. мед. ин-та (1841–1941). К., 1947;
2. Архангельский Г. В. Выдающийся российский невролог М. Н. Лапинский // ЖНП им. К. 1996. Т. 96, № 1;
3. Віничук С. М. Видатний український невролог М. М. Лапінський і його роль у заснуванні Київської неврологічної школи // Укр. неврол. журн. 2011. № 1;
4. Його ж. Mukhailo Mykytovych Lapinsky (1862–1947) // J. Neurology. 2011. № 258(12).

Покликання на статтю:

Лапінський Михайло Микитович / С. М. Віничук // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-53242>

2001-2023 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).